

Μάθημα: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ

Εργασία Εργαστηρίου

Ανδρουλιδάκη Κωνσταντίνα

Αφίφη Μαρία

Βαρβούνη Εμμανουέλα

Ζήκου Βικτώρια

Κωστοπούλου Μαριάνα

Μπούμη Σταματία

1. ΘΕΜΑ:

Είναι λειτουργική η γωνιά του βιβλίου/ βιβλιοθήκη, με τον τρόπο που είναι οργανωμένη ;

2. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ/ ΕΡΩΤΗΣΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥ:

Παρατηρήσαμε στον χώρο του παιδικού σταθμού, ότι ο χώρος της βιβλιοθήκης δεν προσεγγίζεται συχνά από τα παιδιά ή όχι για μεγάλη διάρκεια. Επομένως, αναρωτηθήκαμε αν ο τρόπος οργάνωσης της βιβλιοθήκης παίζει θετικό ή αρνητικό ρόλο, στο αν τα παιδιά την επισκέπτονται ή όχι.

3. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ (ΥΠΟΚΟΛΩΝΕΣ):

- Πηγαίνει; ...Ναι/ Όχι.
- Πώς πηγαίνει; ...Αυθόρμητα/Με παρότρυνση.
- Με ποιον;... Μόνο/ Με φίλο/ Με παιδαγωγό.
- Ασχολήθηκε με το βιβλίο; ...Ναι/ Όχι / Έκανε κάτι άλλο.
- Πώς ασχολήθηκε; ...Διάβασε ή έπαιξε/ Κακομεταχειρίστηκε.
- Πώς έληξε;... Ολοκληρώθηκε/ Διακόπηκε.

5. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τις καταγραφές σε έξι (6) διαφορετικούς χώρους προσχολικής αγωγής αναδείχθηκαν τα εξής συμπεράσματα:

A). Στην πλειοψηφία ο αριθμός παιδιών που επιλέγουν να πάνε είναι μικρός σε σχέση με τον συνολικό αριθμό παιδιών σε κάθε τάξη.

B). Σε όλους τους σταθμούς παρατηρήσαμε ότι τα περισσότερα παιδιά πάνε στην γωνία του βιβλίου αυθόρμητα και ελάχιστα ή και κανένα με παρότρυνση.

Γ). Τα παιδιά πήγαν στη γωνιά της βιβλιοθήκης με κάποιον φίλο τους. Λίγα παιδιά επέλεξαν να πάνε μόνα τους ενώ ακόμα λιγότερα ήταν αυτά που πήγαν μαζί με κάποιον ενήλικα.

Δ). Όσα παιδιά επέλεξαν να επισκεφθούν τη βιβλιοθήκη, ασχολήθηκαν και με κάποιο βιβλίο.

Ε). Τα παιδιά διάβασαν ή έπαιξαν με το βιβλίο και δεν το κακομεταχειρίστηκαν.

ΣΤ). Η δράση στη βιβλιοθήκη φάνηκε ότι σχεδόν ίσες φορές ολοκληρώθηκε ή διακόπηκε.

Έτσι, από όσα μπορέσαμε να παρατηρήσουμε, φάνηκε ότι στους συγκεκριμένους χώρους υπάρχουν κυρίως ομοιότητες κι όχι σημαντικές διαφορές.

6. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Ως προς την πρακτική εφαρμογή, το ζήτημα δηλαδή που μας απασχόλησε στην παρατήρηση, για το αν θα πρέπει πιθανόν να γίνουν τροποποιήσεις στη γωνιά βιβλιοθήκης για να γίνει πιο λειτουργική, δεν μπορέσαμε να καταλήξουμε σε ασφαλή συμπεράσματα συσχέτισης. Η παρατήρηση έγινε πολύ λίγες φορές για να μπορούμε να πούμε αν ο τρόπος οργάνωσης επηρέασε τη χρήση του χώρου από τα παιδιά. Υπήρχαν καλά οργανωμένες βιβλιοθήκες και λιγότερο καλά. Σε όλες τις περιπτώσεις όμως λίγα παιδιά επέλεξαν τη γωνιά αυτή. Επομένως δεν φάνηκε αν η οργάνωση επηρέασε την χρήση της βιβλιοθήκης με θετικό ή αρνητικό τρόπο.

Ως προς την κατασκευή της κλείδας και την διαδικασία της παρατήρησης, όλη η ομάδα συμφώνησε ότι κατά τη διάρκεια παρουσιάστηκε το ίδιο πρόβλημα. Η τελευταία μας ερώτηση για το πώς έληξε η δράση (ολοκληρώθηκε ή διακόπηκε) δεν έπρεπε να υπάρχει σαν κολώνα καθώς δεν αφορούσε το κάθε λεπτό παρατήρησης (καθώς δεν ολοκληρωνόταν η δράση σε κάθε λεπτό, αλλά συνέχιζε), αλλά αφορούσε την τελική λήξη της διαδικασίας και έτσι σαν ερώτημα έπρεπε να βρίσκεται στο κουτάκι με τις συνθήκες.

Εργασία: Συστηματική παρατήρηση βρεφών και νηπίων.

Εξάμηνο: Γ' εξάμηνο (3ο)

Ονόματα φοιτητικής ομάδας:

- Σεϊτανίδου Φιλιώ.
- Καζαντζίδου Ειρήνη.
- Αφεντούλη Ειρήνη.
- Μεταξά Παναγιώτα.
- Ξενάκη Άλκηστη.

■ **Θέμα:** Αλληλεπίδραση των παιδιών με τα κουζινικά.

■ **Ερώτηση της παιδαγωγού:** Πώς επηρεάζει ο τρόπος που παρέχονται τα κουζινικά, τον τρόπο με τον οποίον παίζει το παιδί;

■ **Ερωτήσεις παρατήρησης: Α)** Πώς χρησιμοποιούν τα παιδιά το υλικό;

1. Δεν ασχολείται καθόλου με το υλικό.
2. Αρχικά ασχολείται με το υλικό αλλά σταματά γρήγορα.
3. Ξεκινά διαμάχες με άλλα παιδιά.
4. Παίζει με προσήλωση με το υλικό.
5. Εξελίσσει το παιχνίδι του με το υλικό.

B) Ποια η θέση του παιδαγωγού κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού;

1. Το παρατηρεί.
2. Τον παρακινεί να ασχοληθεί με το υλικό.
3. Το παρακινεί να εξελίξει το παιχνίδι του.
4. Παίζει μαζί του.
5. Δεν ασχολείται καθόλου με τη δραστηριότητα του παιδιού.
6. Είναι διαθέσιμος ενώ παίζει με άλλο παιδί.

- **Είδος παρατήρησης:** Ομαδική.

Στόχος: Αλληλεπίδραση των παιδιών με τα κουζινικά

Ημερομηνία & Ώρα:

Δραστηριότητα: Ελεύθερο παιχνίδι

Υλικό: Κουζινικά

Αριθμός παιδιών:

Είδος παρατήρησης: Ομαδική

Αριθμός ενηλίκων:

ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΥΛΙΚΟΥ

Ποικιλία	Ποσότητα			
	Καθόλου	Μικρή ¹	Επαρκής ²	Άφθονη ³
Λαχανικά				
Φρούτα				
Κρεατικά				
Γλυκά				
Γαλακτοκομικά προϊόντα				
Σκεύη μαγειρικής				
Σερβίτσιο				
Ψαρικά				

ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ;

Βρίσκεται σε προσβάσιμο σημείο μαζί με άλλα παιχνίδια και το παιδί επιλέγει αν και πότε θα χρησιμοποιήσει το υλικό	Βρίσκεται σε προσβάσιμο σημείο χωρίς την παρουσία άλλων προσβάσιμων παιχνιδιών και το παιδί επιλέγει αν και πότε θα χρησιμοποιήσει το υλικό	Δίνεται στα παιδιά την χρονική στιγμή που επιλέγει ο/η παιδαγωγός μαζί με άλλα παιχνίδια και το παιδί επιλέγει αν και πότε θα χρησιμοποιήσει το υλικό	Δίνεται στα παιδιά την χρονική στιγμή που επιλέγει ο/η παιδαγωγός χωρίς την παρουσία άλλων προσβάσιμων παιχνιδιών και το παιδί επιλέγει αν και πότε θα χρησιμοποιήσει το υλικό

Ομαδικά συμπεράσματα: Η παιδαγωγός σε καμία από τις περιπτώσεις δεν παρακινεί το παιδί να ασχοληθεί με το υλικό, να εξελίξει το παιχνίδι του, και είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις (4/54) που η παιδαγωγός παίζει μαζί του. Παρά τις αρχικές μας υποψίες, σύμφωνα με τις οποίες τα πιο πλούσια παιδαγωγικά πλαίσια οι παιδαγωγοί συμμετέχουν ή παρατηρούν το παιχνίδι των παιδιών, η παρατήρησή μας, μας επέτρεψε να ανατρέψουμε αυτή τη θεωρία, καθώς σε έναν (½) από τους σταθμούς με πλούσιο πλαίσιο, που συμμετείχε στην έρευνα, παρατηρήθηκε πλήρης αποχή του παιδαγωγού την ώρα του παιχνιδιού. Ανεξάρτητα από το είδος του πλαισίου, οι διαμάχες που λαμβάνουν χώρα την ώρα ενασχόλησης με τα κουζινικά είναι ελάχιστες, καθώς επίσης καθίσταται σαφές το γεγονός πως η ενασχόληση με τα κουζινικά είναι δημοφιλείς τα ασχολία σε σχέση με άλλα παιχνίδια.

Συστηματική Παρατήρηση Βρεφών και Νηπίων!

Εργασία

Μέλη Εργαστηριακής Ομάδας: Γκιόκα Ντεάνα
Θεοχαράκη Κυριακή
Λημνιού Κωνσταντίνα
Τζώρτζη Αικατερίνη

- **Θέμα Κλείδας/Σχάρας χρονικού δείγματος:** Τρόπος προσέγγισης και διαμόρφωσης σχέσεων μεταξύ της παιδαγωγού και των παιδιών ανάλογα με την καταγωγή τους
- **Ερώτηση Παιδαγωγού-Προβληματική:** Αν η συμπεριφορά της παιδαγωγού είναι διαφορετική απέναντι στα παιδιά ανάλογα με την καταγωγή τους;
- **Ερωτήσεις παρατήρησης (Υποερωτήσεις):**
 - Ποιός είναι ο αριθμός των παιδιών διαφορετικής καταγωγής;
 - Οι ανάγκες των παιδιών καλύπτονται με τον ίδιο τρόπο;
 - Πως πραγματοποιείται η αλλαγή της πάνας;
 - Κάθε πότε γίνεται;
 - Με ποιιά σειρά γίνεται;
 - Πόσος χρόνος αφιερώνεται;

Κατασκευή Κλείδας/Σχάρας Παρατήρησης Χρονικού Δείγματος

➤ **Είδος Κλειδας/Σχάρας:** Ομαδική συνεχής παρατήρηση, τεχνική των διαδοχικών φωτογραφιών

Τρόπος προσέγγισης και διαμόρφωσης σχέσεων μεταξύ της παιδαγωγού και των παιδιών ανάλογα την καταγωγή τους					
Ημερομηνία: Ώρα: Δραστηριότητα: Άλλαγμα Πάνας					
Συνθήκες: Βρεφονηπιακός Παιδικός Σταθμός					
Όνομα Ηλικία Παιδιών	Αφιέρωση Χρόνου: Πόσο διαρκεί;		Επικοινωνία: Με ποιόν τρόπο;		
	Βιαστικά	Μεθοδικά	Υπάρχει οπτική επαφή	Η Παιδαγωγός δεν αλληλεπιδρά με το παιδί	Ομιλία
Γκάμπριελ 12μ.					
Χρήστος 2χρ.					
.....					
Άγγελος 2χρ.					
.....					
Σύνολο					

➤ **Συμπεράσματα:** Η συνεργασία της ομάδας μας ήταν πολύ καλή, καθώς συμμετείχαμε όλες ενεργά στη διαμόρφωση της δομής της εργασίας μας και μπορέσαμε να ανταλλάξουμε πολλές διαφορετικές απόψεις από τις γνώμες τις κάθε μιας, χωρίς καμία ένταση. Μέσα από την εργασία αυτή μας δόθηκε η ευκαιρία μέσω της παρατήρησης να καταφέρουμε να απαντήσουμε στον κύριο προβληματισμό μας σχετικά με το αν υπάρχει διαφορετική συμπεριφορά της παιδαγωγού στα παιδιά διαφορετικής καταγωγής κατά τη διάρκεια της αλλαγής της πάνας. Θετική εξέλιξη ωστόσο, της παρατήρησής μας ήταν το γεγονός πως δεν επιβεβαιώθηκαν οι αρχικές μας σκέψεις ότι θα υπήρχε έντονη διαφορά στη στάση της παιδαγωγού προς τα παιδιά διαφορετικής καταγωγής. Ο χρόνος όμως, που είχαμε στη διάθεσή μας ήταν εξαιρετικά λίγος με αποτέλεσμα να μην καταφέρουμε να διεξάγουμε σίγουρα/ακριβή αποτελέσματα, αλλά αντίθετα τα αποτελέσματά μας είναι σχετικά. Έτσι, η σχάρα μας δεν κατάφερε να γίνει με το σωστό τρόπο, καθώς δεν καταλάβαμε ακριβώς τον τρόπο που έπρεπε να συμπληρωθεί. Μακάρι να μας δίνονταν περισσότερος χρόνος ώστε να καταφέρουμε να επαναλάβουμε την παρατήρηση-καταγραφή μας για μερικές φορές ακόμα με την βελτιωμένη σχάρα μας για να συλλέξουμε όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα συμπεράσματα για αυτό το σημαντικό θέμα που επιλέξαμε να ασχοληθούμε. Παρά λοιπόν, τις δυσκολίες χαρήκαμε ιδιαίτερα που μάθαμε αυτούς τους ξεχωριστούς, ιδιαίτερους τρόπους για σωστή συστηματική παρατήρηση που θα μας χρησιμεύσουν ιδιαίτερα στη μελλοντική μας εργασία που θα είναι γεμάτη δημιουργική επαφή με τα παιδιά.